

Tähis	TVK– 13.2
Viide	PVK-13
Versioon	01

Kinnitas		Merle Keps	Kvaliteedijuht	
Koostas		Polina Savitski	Osakonnajuhataja	14.10.2020
	Allkiri	Ees- ja perekonnanimi	Ametikoht	Kuupäev

ABO-VEREGRUPP JA RH(D) ANTIGEEN

Teostamine ja info: Verekeskus, Verekabinet, Puusepa 8, B korpus, tel. 7319368

Iga inimese verd iseloomustab teatud pärilik kompleks spetsiifilisi erütrotsüütide pinnaantigeene. Kliiniliselt olulisemateks on ABO ja Rh süsteemi antigeenid.

Veregrupi ABO süsteemis määrab erütrotsüütide pinnal asuvate A, B ja H antigeenide ning vereplasmas olevate anti-A ja anti-B antikehade kombinatsioon.

Veregrupp	Antigeen erütrotsüüdil	Antikeha plasmas
0	H	anti-A ja anti-B
A	A	anti-B
B	B	Anti-A
AB	A ja B	puudub

Veregrupid ABO ja Rh süsteemis püsivad muutumatuna kogu elu vältel (v.a. allogeensete tüvirakkudega siirdatud patsientidel).

Vastsündinutel ei ole A ja B antigeenid täielikult välja kujunenud, seetõttu võivad ABO veregrupi määramisel esineda nõrgemad reaktsioonid. Samuti puuduvad vastsündinu vereseerumis anti-A ja/või anti-B antikehad. Need tekivad 4.-6. elukuul ja kujunevad lõplikult välja 2.-4. eluaastaks.

RhD kuuluvuse määrab D-antigeeni esinemine erütrotsüüdi pinnal. Kui inimesel on D-antigeen, siis ta on RhD positiivne, kui ei ole, siis RhD negatiivne. D antigeen on sünnimomendiks täielikult välja kujunenud.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Vereproovi võtja identifitseerib patsiendi, määrab patsiendi esmase ABO veregrupi otsese reaktsiooniga alusplaadil ja märgib selle patsiendi verekaardile („kollane kaart“).

Vereproov veregrupi kinnitavaks uuringuks saadetakse koos verekaardiga verekeskuse verekabinetti.

Katsuti: EDTA (K2E/K3E) katsuti (lilla korgiga), vastsündinutel EDTA (K2E/K3E)mikro (roosa-lilla-punane)

Analüüsitav kogus: Üks katsuti (3 ml või 6 ml) veeniverd, vastsündinutel vähemalt 0,2 ml kapillaarverd

Proov ei tohi olla hemolüütiline!

Tähis	TVK– 13.2
Viide	PVK-13
Versioon	01

Säilivus: toatemperatuuril 24 tundi, +2 ° ... +8° C juures 48 tundi

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsi ringlusaeg (aeg proovinõu registreerimisest laboris kuni tulemuse kinnitamiseni) on 5 tundi, CITO! analüüsidel 1,5 tundi.

Analüüsimeetod: aglutinatsioonireaktsioon mikroplaadi meetodil analüsaatoril Immucor Neo või kolonnaglutinatsioonitehnikas

Patsiendi vere kinnitaval ABO-veregrupi määramisel tehakse nii otsene kui ka pöördreaktsioon. Saadud tulemust võrreldakse esmase ABO-veregrupi määramise tulemusega. Need peavad olema identsed.

Analüüsi tulemust ei väljastata kui laboris saadud veregrupp ei ühti osakonnas määratud esmase ABO-veregrupi või varasema ABO-veregrupi määramise tulemusega.

Siis tuleb uuesti patsient identifitseerida, määrata uuesti patsiendi ABO veregrupp alusplaadil otsese reaktsiooniga, täita uus patsiendi verekaart ja märkida uuesti saadus veregrupp. Võtta patsiendilt uus vereproov ja saata see koos patsiendi verekaardiga Verekeskuse verekabinetti.

Vastsündinutel ja imikutel kuni 4. elukuuni määratakse ABO-veregrupp ainult otsese reaktsiooniga.

Näidustus ja kliiniline tähendus:

- Planeeritav vereülekanne (verejooks, operatsioon, aneemia).
- Rasedad 10. – 16. rasedusnädalal
- Vastsündinud, kelle ema on 0 veregrupiga ja/või RhD negatiivne

Rutiinselt tehakse lisaks ABO-veregrupi ja RhD antigeeni määramisele samast vereproovist ka erütrotsütaarsete antikehade sõeluuring.

Vastsündinute ja imikutel kuni 4. elukuuni kuulub kompleksanalüüsi otsene Coombsi test.